

§ 24. ՀՌՈՄԵԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՐԳԸ

1

Պլեբեյների պայքարի ձևը հետևյալն էր: Նրանք հեռանում էին Հռոմից և ճամբարում քաղաքից ոչ շատ հեռու: Հռոմում տնտեսական կյանքը և առևտուրը կանգ էին առնում՝ քաղաքը մնում էր առանց հացթուխների, կոշկակարների, զինագործների, դարբինների, առևտրականների: Նվազում էր բանակի թվաքանակը, վտանգվում էր Հռոմի պաշտպանությունը: Պատրիկները ստիպված էին զիջումների գնալ և բավարարել պլեբեյների որոշ պահանջները: Պայքարի այս ձևը կրկնվել է բազմիցս, մինչև պլեբեյները հասան վերջնական հաղթանակի:

2

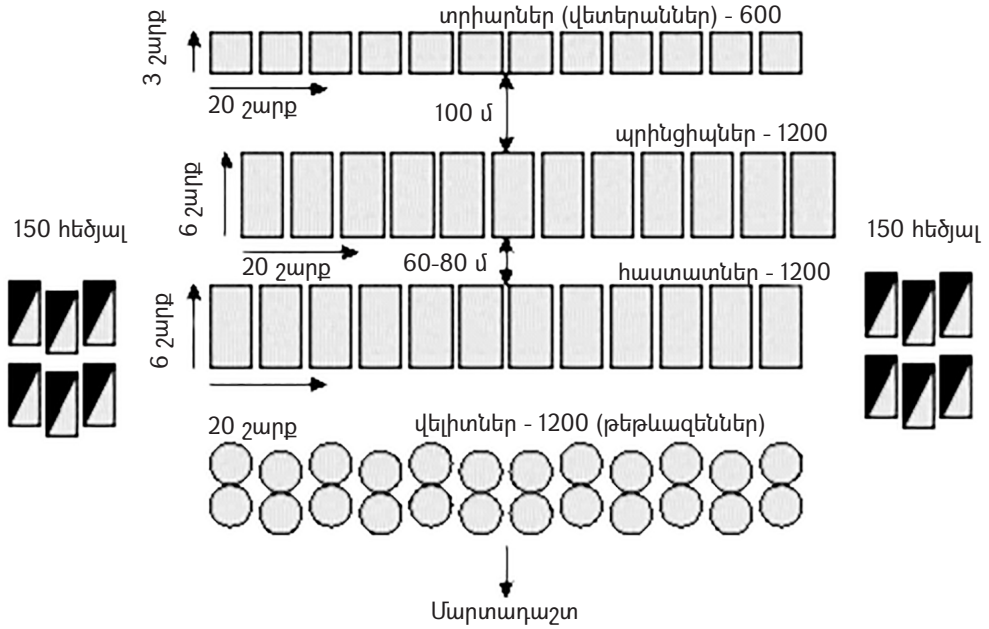
«Սագերը փրկեցին Հռոմը»

Ըստ ավանդության, երբ գալլերը գրավեցին Հռոմ քաղաքը, հռոմեացիները ամրացան Կապիտոլիում բլրի միջնաբերդում: Խոր գիշերով գալլերը փորձեցին ժայռը մագլցել և, հռոմեացիներին հանկարծակիի բերելով, բացել ամրոցի դարպասները իրենց զորքի առաջ:

Միջնաբերդում էր գտնվում Հռոմի հովանավոր Յունոնա աստվածուհու տաճարը, որին հաջորդ առավոտյան զոհ մատուցելու համար հատուկ վանդակում հռոմեացիները առանձնացրել էին մոտ մեկ տասնյակ սագ: Սագերը գիշերը, գալլերի հայտնվելու ժամանակ, աղմուկ բարձրացրին: Աղմուկի շնորհիվ ժամապահները ժամանակին նկատեցին թշամու հետախույզներին: Թշամուն չհաջողվեց գրավել միջնաբերդը:

Այստեղից է առաջացել «Սագերը փրկեցին Հռոմը» թևավոր խոսքը, ինչը նշանակում է, որ ամեն մեկը իր արարքով կարող է փրկել հայրենիքը թշամուց:

Լեգեոնի կառուցվածքը

Լեգեոնը շարվում էր կովի 4 շարքով, ամեն շարքում մոտ 1200 զինվոր՝ բաժանված 10 ցենտուրիայի (հարյուրյակի): Ցենտուրիաները շարվում էին շախմատաձև և կովի ժամանակ գործում էին ինքնուրույն: Առաջին շարքում կովում էին նետ ու աղեղով կամ պարսատիկով զինված թեթևագեները: Մարտի սկզբում նրանք թշնամու վրա նետերի և քարերի տարափ էին տեղում, ապա հետ քաշվում դեպի թիկունք: Երկրորդ և երրորդ շարքերում կովում էին երիտասարդ զինվորները, իսկ վերջին շարքում՝ տարեց, փորձառու վետերանները: Լեգեոնի թևերը պաշտպանում էր հեծելագորը: Ճկուն կառուցվածքի շնորհիվ Լեգեոնը հաջողությամբ կարող էր կովել ցանկացած տեղանքում: